

سیمای سیمگون ساسانی

جعفر جودکی

www.ketab.ir

سرشناسه	چودکی، جعفر، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور	سیمای سیمگون ساسانی / جعفر چودکی
مشخصات نشر	نوشهر، ناسنگ، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری	۱۹۲ ص، مصور، ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۴۲۸-۶۸-۸
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	کتاب‌نامه
موضوع	نقره‌کاری ساسانی
موضوع	Silverwork, Sassanid
موضوع	هنر ساسانی
موضوع	Art, Sassanid
موضوع	نقش‌های برجسته ساسانی
موضوع	Relief (Sculpture), Sassanids
موضوع	ایران - تاریخ - ساسانیان، ۲۲۶ - ۶۵۱ م
موضوع	Iran - History - Sassanids, ۲۲۶-۶۵۱
رده‌بندی ده‌گانه	۱۳۹۶ س.۹ / NK۷۱۷۴ ج
رده‌بندی دیوئی	۲۳۸۳/۷۳۹
شماره کتاب‌شناسی ملی	۵۰۳۴۴۴۱

نام کتاب: سیمای سیمگون ساسانی
نویسنده: جعفر چودکی
صفحه‌آرا: واحد تولید ناسنگ
چاپ اول: بهار ۱۳۹۷
شمارگان: ۵۰۰ جلد
قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۲۸-۶۸-۸
نشانی انتشارات: مازندران، نوشهر، خ گلزار، خ شاهد، پ ۲۷
ش تماس: ۰۱۱۵۲۱۴۴۳۶۲
مشاوره جهت نشر: ۰۹۱۱۳۹۵۴۶۱۵
Nashr.nasang@gmail.com

فهرست مطالب

۱۳.....	آغاز سخن.....
۱۷.....	فصل اول:.....
۱۷.....	پیشینه بررسی‌های ظروف نقره ساسانی.....
۱۸.....	پیشینه بررسی‌های ظروف نقره ساسانی:.....
۲۰.....	ظرف نقره اولیه ساسانی.....
۲۳.....	نقش‌نگار روی ظروف نقره ساسانی:.....
۲۷.....	ظرف نقره با نقوش سلطنتی:.....
۳۴.....	ظروف نقره ساسانی با تصویر مدالیون:.....
۳۹.....	فصل دوم.....
۳۹.....	ظروف اوایل دوره ساسانی به استناد اشیاء موزه‌ای.....
۴۰.....	ظروف اوایل دوره ساسانی به استناد اشیاء موزه‌ای.....
۴۰.....	* بشقاب.....
۴۹.....	** بشقاب.....
۵۷.....	** بشقاب.....
۵۹.....	* کاسه کم عمق یا قبه سپر.....
۷۰.....	کاسه.....
۷۵.....	* کاسه بیضی شکل دالبردار.....
۷۸.....	* گلدان.....
۸۰.....	* آبریق.....
۸۴.....	* ریتون شیپوری شکل.....
۹۱.....	فصل سوم.....
۹۱.....	ظروف اواخر دوره ساسانی به استناد اشیاء موزه‌ای.....
۹۲.....	ظروف اواخر دوره ساسانی به استناد اشیاء موزه‌ای.....
۹۳.....	* بشقاب.....
۹۶.....	* بشقاب.....

۹۹.....	❖ بشقاب
۱۰۱.....	❖ بشقاب
۱۰۷.....	❖ بشقاب
۱۰۹.....	❖ بشقاب
۱۱۱.....	❖ بشقاب
۱۱۳.....	❖ کاسه
۱۱۹.....	❖ کاسه
۱۲۳.....	❖ کاسه بیضی شکل
۱۲۵.....	❖ کاسه بیضی شکل
۱۲۷.....	❖ کاسه بیضی شکل
۱۳۰.....	❖ کاسه بیضی شکل دانه دار
۱۳۲.....	❖ کندان
۱۳۴.....	❖ ابریق
۱۳۸.....	❖ ابریق
۱۴۱.....	فصل چهارم
۱۴۱.....	چگونگی ساخت ظروف نقره ساسانی و مراکز ساخت
۱۴۲.....	چگونگی ساخت ظروف نقره ساسانی و مراکز ساخت آنها
۱۴۷.....	* اشیاء نقره‌ای مربوط به دوران اسلامی:
۱۴۸.....	مراکز تولید اشیاء فلزی در دوره ساسانی
۱۴۹.....	تکنیک ساخت:
۱۵۵.....	* مشخصات هنری ظروف نقره ساسانی
۱۵۶.....	پراکندگی ظروف نقره ساسانی
۱۵۸.....	اشیا متعلق به خاندان ساسانی:
۱۵۹.....	فیضه و تکه‌هایی از خلاف
۱۶۵.....	سخن آخر
۱۶۷.....	تصاویر
۱۹۰.....	فهرست منابع

یادداشت ناشده

از دوران ساسانی، به عنوان اولین دوره شکوفایی فرهنگ و تمدن ایران قبل از اسلام، بخش قابل توجهی از آثار زرین و سیمین به یادگار مانده است که می توان آن ها را یکی از پر مایه ترین هنرهای فرهنگ و تمدن ایران زمین به حساب آورد. از آنجایی که هنر ساسانی عمدتاً درباری و نمایانگر فر و شکوه ایزدی پادشاهان ساسانی است، بنابراین اغلب آثار زرین و سیمین برای ماندن از این دوران، دربردارنده موضوعات و مضامینی مرتبط با پادشاه از جمله، بکار شاهانه است. هنرمند ساسانی در اجرای این مضامین باید نهایت ذوق و مهارت خود را برای طراحی این شکوه و جلال بکار می گرفت.

ظروف سیمین دوره ساسانی را می توان در شمار عالی ترین دست ساخته های فلزی ایرانیان در طول تاریخ فلزکاری این سرزمین به حساب آورد. پر واضح است که این بشقاب ها به سفارش فرمانروایان تهیه شده اند

اشیای نقره ساسانی، اغلب تاریخ هنر را در توضیح سؤالات مرتبط با مواد، تکنیک، سبک و نقوشی که معمولاً در قاب گمراه کننده تاریخی است، به چالش می طلبد. با توجه به تاریخ اجتماعی، این ظروف بیانی از فرهنگ ایرانی اشرف

فئودال با ایدئولوژی سلطنتی و دودمانی است به تصویر کشیدن پادشاهان ساسانی که اغلب به وسیله ظاهر تاج‌ها قابل شناسایی هستند، از قرن ۴ تا ۷ میلادی بر روی ظروف نقره معمول شدند. هیچ کس غیر از پادشاه در این صحنه‌ها به تصویر کشیده نمی‌شد. این واقعیت نشان می‌دهد که تولید نقره به سختی تحت کنترل بوده و یک حق ویژه سلطنتی محسوب می‌شده است. هنرمندان موضوع شکار را با ضرورت‌ها و کاربری‌های اجتماعی در فرم‌های هنری گوناگون به نقش کشیدند. نقوش شکار در دوره ساسانی در پی القای قدرتی مادی و روحی است که تمایز دارد جلودان بماند و به پیروزمندی خود در برابر قوای وحشی و نیرومند طبیعت، افتخار کند. در نتیجه بیانی پرشور از تحرک، تسلط و غروری است که تلاش دارد بکوه‌ها باشد. فرمانروا به عنوان شخصیتی آرمانی با خصایلی ویژه از نظر جسمانی و روحی نقش کارگر همیشه پیروز را در صحنه‌های نمایش شکار بازی می‌کند. او غالباً تنها با بزرگ‌تر از همراهان، در پی شکار است و شکار نیز نگاه در چهره وی دارد.

در هنر ساسانی تلاش شده تا همدلی بین شکار با قدرت و صلابت فوق‌العاده به نمایش درآیند. هنرمند به همان اندازه که در نشان دادن حالات انسانی شکارگر دقیق است و جنبه‌های آرمانی و نماد و نشانه‌های زیبایی‌شناسی ساسانی را از یاد نمی‌برد، به جانوران مقابل وی هم توجه دارد و واکنش‌هایی در نقش‌پردازی را به امکانی جهت هرچه قدرتمندتر و هولناک‌تر نشان دادن بی‌ها دل می‌کند. بنابراین بشقاب‌های شکار دارای میانی و مفاهیم بی‌شمار هنری، اینی، اسطوره‌ای می‌باشند.

ظروف سیمین ساسانی در کارگاه‌های مختلفی از جمله کارگاه شاهی و کارگاه محلی تولید می‌شدند و یقیناً از نظر تکنیک و کیفیت ساخت دارای تفاوت‌های آشکاری هستند و در این کتاب سعی شده است به جنبه‌های مختلف این هنر با ارزش ساسانیان چه در اوایل این سلسله ۴۰۰ ساله و چه در اواخر آن پرداخته شود. پژوهشگر موفق و یرتوان این اثر مکتوب دکتر جعفر جودکی با هر کاوش و

کشفیات جدید انجام شده در کارنامه خود درختش های زیادی در این حوزه دارد .
امیدواریم در این راستا سال های سال پرتلاش و موفقیت هایشان بیش از پیش
احساس شود.

جعفر جودکی دانش آموخته باستان شناسی و احیا و مرمت بناهای تاریخی
است. علاوه بر آن کارشناسی علوم اجتماعی و شبکه آب های سطحی در کارنامه
وی به چشم می خورد. ایشان کارشناس، ارشد و دکترای تخصصی خود را در
رشته ی باستان شناسی دوران تاریخی به اتمام رسانید.
آثار در دست بررسی برای چاپ:

۱. دینار مقاس

۲. گوگل نبرد تاکتیک و سلاح

۳. خاطرات پدر کهنه سرباز (بررسی شکست داریوش سوم هخامنشی از نظر
باستان شناسی)

۴. بازماندگان دشت امان اقوام قبلی بازماندگان سلسله یلی، شاهان عیلام

میترا متاجی

مدیر انتشارات